TROIAD SINEMA EVIT AR SKOLIOÙ
2021-2022

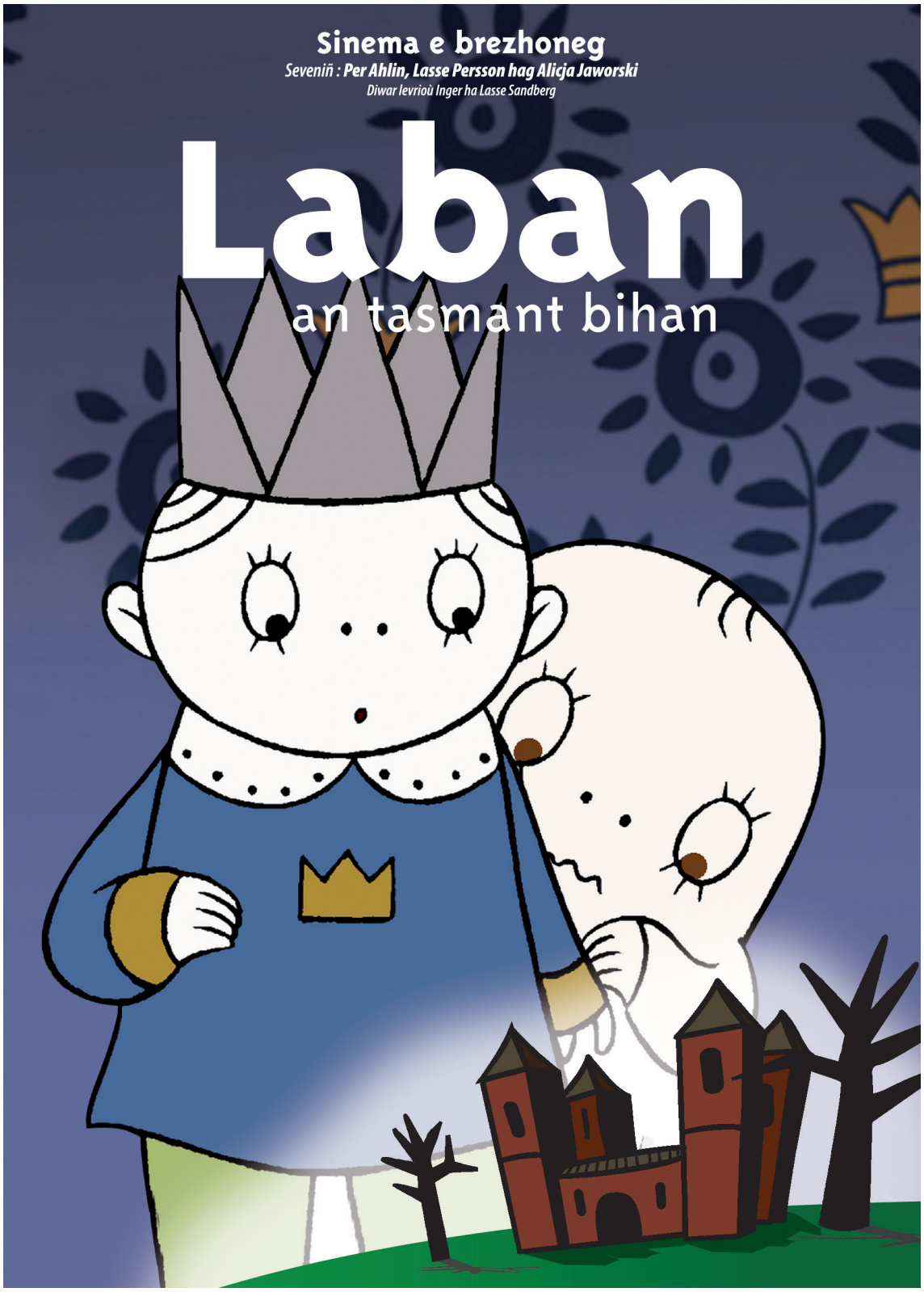

DOSER EVIT AR SKOLAER
Adalek 3 bloaz

N'eo ket aes bezañ un tasmant pa vezer spontet gant an deñvalijenn...

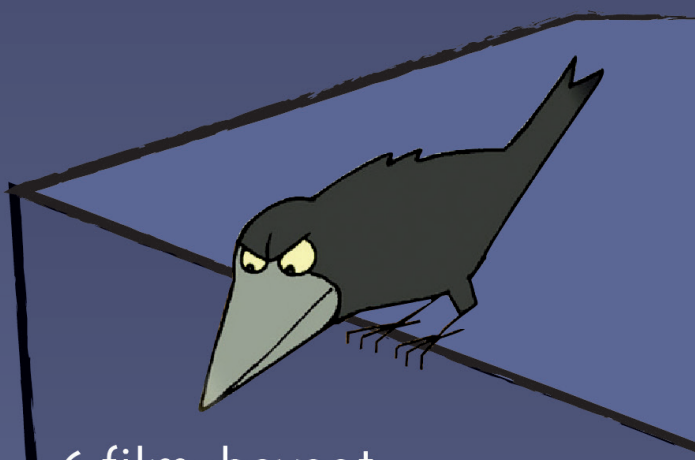

O vevañ e-barzh ar c'hastell Milaon emañ ar priñs bihan Sotoni hag e re. E vignon gwellañ, Laban, a vev eno ivez, asambles gant tadig tasmant, mammig tasmant hag ar c'hoar vihan Labolina. Reizh pep tra neuze e-barzh ur c'hastell hantet, nemet... e vez spontet Laban, an tasmant bihan, gant an deñvalijenn !

En ur vont war glask d'e c'hoar pe en ur zizoloiñ un euzhvil spontus e tesko penaos bezañ mestr war e aon e korf c'hwec'h istor bodet da vezañ ur film.

6 film-bevaat e brezhoneg

Laban ne ra ket aon da zen

Noziñ a ra war ar c'hastell Milaon, hag o tommañ e vouezh emañ Tadig tasmant : youadennoù spontus a zeu dioutañ ! Evurus-bras e vefe Laban ma vefe kap d'ober kemend-all.

Da belec'h eo aet Labolina ?

Ur mailh eo Labolina, c'hoarig Laban, pa vez kaoz d'ober a bep seurt soniadoù. Met peurzebriñ he boued hep lousañ pep tra zo ur gont all. Ha pa c'houlenn he mamm ganti dont e-barzh ar gibell, aet diwar-wel !

Ur weladenn er c'hastell

Ken evurus evel ez eo ar rouanez o vevañ e-barzh ur c'hastell hantet gant tasmantoù gwir ken e ped unan eus he mignonezed da dremen un tamm amzer ennañ. Fellout a ra d'ar vignonez gwelet an tasmantoù-se a-raok krediñ zo dioute...

Un euzhvil, unan gwir !

D'un deiz evel ar re all emañ Laban hag ar priñs bihan Sotoni staliet e-barzh ar jardrin, o lenn ul levr e-lec'h ma zo kontet istorioù... euzhviled... euzhviled spontus da vat !

Millimina zo aet diwar-wel

Fuloret eo Labolina : aet eo he foupinell Millimina diwar-wel. Ha pa vez fuloret Labolina... e vez klevet he mouezh !

An Tad Nedeleg

Tostaat a ra koulz an Nedeleg evit annezidi ar c'hastell Milaon. A bep seurt a vez aozet gante, hast war an holl e teufe an Tad Nedeleg. War an holl... nemet unan.

Film-bevaat / Sweden / 2006 / 44 mun / Filmlance International AB

Skignañ e Bro-Frañs : **Les films du préau - www.lesfilmsdupreau.com**
Advouezhiet e brezhoneg gant **DIZALE - www.dizale.bzh**
Treiñ-azasaat : **Jil Penneg** / Renet gant **Laors Skavenneg**
Skignañ e Breizh : **Daoulagad Breizh**
02 98 92 97 23 – daoulagad.bzh@orange.fr - www.daoulagad-breizh.org

Adalek 3 bloaz

Fichenn deknikel ar film p.2

Eus pelec'h e teu an aon ? p.3-4

Daou familh disheñvel o kenlojañ p.5

Eus al lennegezh d'ar sinema p.6

Tresadoù pedagogel p.7-8

Dafar ouzhpenn p.9

Fichenn deknikel ar film

Titl : Laban an tasmant bihan
Senario : Lena Ollmark, Anders Sparring, Jan Vierth
Awenet gant levrioù skrivet gant : Inger ha Lasse Sandberg
Rener arzel : Per Ahlin
Bevaat : Lasse Persson, Hans Hâgerström, Alicja Jaworski; Karin Nilsson, Peter Jando, Magnus Hjerpe
Kinklaj : Per Ahlin, Alicja Jaworski, Peter Jando
Lakaat livioù : David Appelquist, Christine Bjerborn, Lena Ignestam, Ilar Kristina Johansson, Pelle Svensson
Skeudennoù : Piotr Jaworski
Sonerezh : magnus Dahlberg
Meskañ : Olle Tannergrard

Produiñ : Lars Blomgren (Filmlance International AB)
Ken-produiñ : Clas Cederholm (PennFilm Studio), Jan Blomgren (Bob Film Sweden)
Seveniñ : Per Åhlin, Lasse Persson & Alicja Jaworski

Advouezhiañ e brezhoneg : Dizale
Treiñ-azasaat : Jil Penneg
Rener arzel an advouezhiañ : Laors Skavenneg
Skignañ e Breizh : Daoulagad Breizh

Bro orin : Sweden
Padelezh : 45 mun
Deuet er-maez e 2006

Doare film : film-bevaat

Diverradenn : N'eo ket aes bezañ un tasmant pa vezer spontet gant an denvalijenn... O chom e kav kastell "Gomorronsol" emañ Laban an tasmant bihan, asambles gant e dud hag e c'hoar Labolina. En ur vont war glask d'e c'hoar pe en ur zizoloiñ un euzhvil spontus e tesko penaos bezañ mestr war e aon e korf c'hwec'h istor bodet da vezañ ur film : Den ne vez spontet gant Laban, Met pelec'h emañ Labolina, Dizoloadenn ar c'hastell, Un euzhvil un' gwir, Aet Milimina diwar-wel, An tad Nedeleg.

EUS PELEC'H E TEU AN AON ?

An tasmant bihan Laban hag an aon rak an deñvalijenn

Gant pep rann e vo degaset ur perzh o spisaat Laban an tasmant bihan :

• **Neuz** : arwenn, gwisket gant **ul liñsel wenn** (dave d'ar re varv hag a veze goloet gant ul liñsel wenn)

• **Lec'h** : o vevañ e **lec'hioù satanazet** (sk : kastell), kloz ha **teñval,** leun a gevrin (trepasioù hir, kavioù, grignolioù...).

• **Mare eus an devezh** : Peurliesañ e teu war wel **da noz** (dargemm etre liv gwenn an tazhadenn (Bez'e c'heller en em gavout gant un dra goude bezañ soñjet e oa un den).

• **Chadennoù** : Er fim berr kentañ e kemer Tadig tasmant e venveg labour hag a lak da soñjal er brizonidi. Er c'hontadennoù e c'hell an tasmantoù chom e bed ar re vev dre c'hras ar chadennoù (hag ar boledoù). Ma n'o deus ket a chadennoù **e nijont hag e c'hellont treuziñ ar mogerioù.**

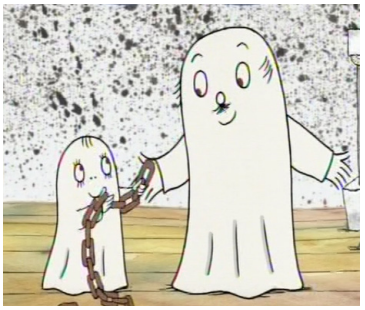

• **O huchadennoù** : an tasmantoù a daol huchadennoù **skrijus** (lâret e vez « hou » evit ober aon da unan bennak, pakañ anezhañ dre sourpren) -. Film berr 1- Dave da huchadenn skrijus an tadig-.

Gant an holl berzhioù-se e vez degaset an aon (an doare huchal, an deñvalijenn, an neuz arwenn). Padal, gant programm ar film berr, **e vo freuzet ar skeudenn skrijus-se eus an tasmant dre ziskouez anezhañ evel ur boud chichant**. Gwelet e vez Laban en diavaez en e liorzh, e-kreiz an deiz, o c'hoarzhin gant e vignon Sotoni.

Dizramaekaat, poelletaat an aon

Ur **santadur talvoudus eo** an aon. Drezañ e c'hellomp **tremen hebioù an dañjerioù**. Met **alies**, ha **gant ar vugale** paneveken, **e vez ar barradoù aon frouezh an ijin. Hon empenn** an hini eo hag **a c'hoari troioù tort deomp** dre sevel senarioioù gwallreuzus.

Pe re eo an elfennoù **liammet gant an aon** er filmoù berr ?

- Bezañ en e unan-penn
- An **avel**
- An **du**
- Ar **gwad**
- An **euzhviled**
- Loened `zo :
  - **al logod-dall** : diouzh an noz e vevont ivez, loenedigoù diszrouk zo anezho e gwirionez (20 sm pa vez dispak o eskell ha 5g = pouez ur pezhig sukr). Diouzh noz e klaskont o boued. Liammet eo al logod-dall gant an aon abalamour da spesadoù zo, ar sunerien-wad hag a ev gwad .
  - **Ar brini** : skrijus eo o doare huchal. Arouez ar marv int abalamour m'int gagnaouered (korfoù-marv laboused a zebront).
- **Gerioù ha troiennoù** : - « **kaout kroc'hen gwazi** » a dalv skrijañ, diwar skeudenn ar blev a-bik, heñvel ouzh kroc'hen ur wazi displuñvet.
  - Ar c'hastell **Milaon** a ra dave da unan bennak a zo aonik (un tammig evel Laban hag e aon rak an deñvalijenn). « Mil aon» a dalv « aon bras ».

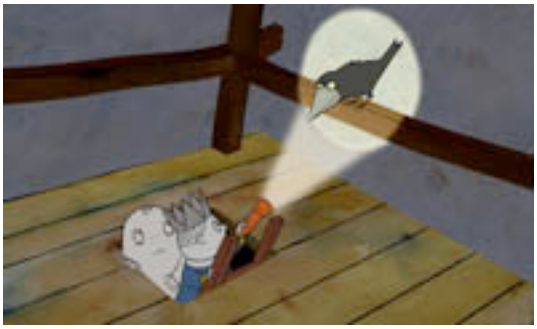

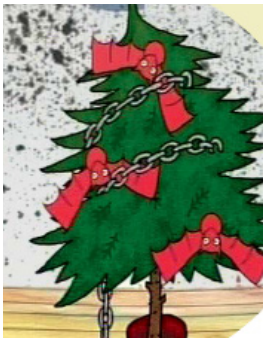

An holl elfennoù-se a ra dave d'an aon pa n'eus koulskoude **dañjer ebet. Hon ijin** an hini eo **a sav un istor skrijus** : ar gwad n'eo netra `met kaotigell sivi, ar skilfoù hag an dent lemm n'int ket re un euzhvil met re ur giez, , mougañ a ra ar c'houlaouennoù-koar abalamour d'ar prenestri digor a lez an avel da dremen, ankenius eo an deñvalijenn peogwir ne weler ket kalz tra.

DAOU FAMILH DISHEÑVEL O KENLOJAÑ

Habaskter

Familh ar roue ne gas ket hec'h amzer (ar vamm a blij dezhi liorzhañ, an tad a sell ouzh ar skinwel) **evel familh an tasmantoù** hag a zo he c'hefridi ober aon d'an dud, tasmantiñ ar c'hastell.

Padal e kenvevont aes-tre ha laouen int gant o buhez (fier eo ar rouanez o vevañ en ur c'hastell tasmantet).

Dre ar c'henvevañ etre familh ar roue hag hini an tasmant, e vez diskouezet d'ar vugale e c'hell an nen **bevañ gant** e aon, a-walc'h eo doñvaat anezhañ, e zegemer, e c'houzañv.

Mignoniezh

Ar pezh a laka kemm etre ar priñs Sotoni ha Laban:

- **Kurunennoù** (ur gurunenn war e benn, kurunennoù e pep lec'h er c'hastell hag a zo kement a ginkladurioù : paper-moger, ar bank, an tulipez, ar pesk) ha **flourdiliz** o skeudennaouiñ ar rouantelezh.
- An divrec'h hag an divhar, (Laban n'eus tra 'met ur stumm anezhañ).
- Dilhad gant ur c'houzougenn ha tres ur gurunenn.
- Ur pallenn gwele **voulouz ruz**.
- Poltredoù er c'hastell en enor da familh ar roue.
- **N'en deus ket aon rak an deñvalijenn.**

Disheñvel eo Laban ha Sotoni ha koulskoude ez int tost dre un dra : ar vignoniezh. **Eus o disheñvelded e teu nerzh o mignoniezh**. An degouezhioù m'en devez aon Laban **a vez alies e liamm gant an digalon, un diouer a emfiziañs**. Laban a stourm ouzh e varradoù aon dre c'hras e vignoniezh ganr ar priñs Sotoni hag a zreuzkas kalon ha fiziañs dezhañ. A-gevret e skaotont al listri, a-gevret e pignont d'an tour uhelañ, dorn-ha-dorn ez eont, e farsont asamblez, e c'hoariont asamblez (c'hoari ar morlaer). **En em souten a reont ha talañ asamblez d'o aon.**

EUS AL LENNEGEZH D'AR SINEMA

Mammenn ar film zo un **heuliad albomoù evit ar yaouankiz** skrivet gant Inger ha Lasse Sandberg. Ur c'houblad Suediz[1] hag o doa empennet tudenn Laban evit n'en defe ket mui o mab aon rak an tasmantoù.

Abalamour d'o heñvelderioù ez eo paot a-walc'h an azasadurioù eus al lennegezh d'ar sinema. **Gant ar sinema e teu buhez da skeudenn difiñv ul levr** ha kement-se dre an teknik **a skeudenn da skeudenn.** Evel-se e c'heller lavaret ez eo Laban an tasmant bihan ur fiñvskeudenn, ha resisoc'h lavaret, un dresadenn-vev.

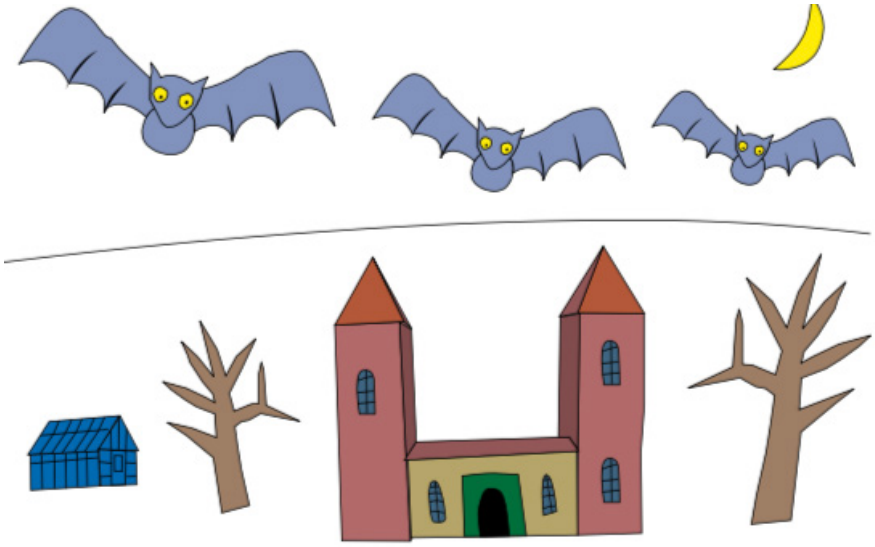

Simpl eo an diazez : ur c'hinkladur zo (ha na gemm ket) ha tudennoù a vo roet buhez dezho. **Fiñv** pep tudenn en endro-se a vo **digenaozet** a bazenn da bazenn (**skeudenn ha skeudenn**). Bep tro ma vez ur fiñv bihan, pe un dilerc'hiadenn vihan, e vez tennet ul luc'hskeudenn. Pa vez lakaet al luc'hskeudennoù an eil war-lerc'h ar re all da vont war-raok buan-tre e teu buhez gant an dudenn pe an dra!

Ur gwir **dro-hud c'hoariet gant hon empenn** eo (un tammig evel an aon). **Touell-wel** a vez graet eus an dra-se. Ne c'hell ket hon daoulagad pakañ an holl skeudennoù (ken buan ez eont war-raok : **12 skeudenn dre segondenn**). Neuze e vez empennet ur fiñv gant hon empenn (ma vez gorrekaet red ar skeudennoù e teuio da vezañ un diaporama fotoioù).

1. Er film berr diwezhañ e c'heller gwelet ar banniel suedat e saprenn familh ar roue

TRESADOÙ PEDAGOGEL

1. C'hoari gant memor ar skouarn hag al lagad

- Pegoulz e teu Ladan a-benn da deurel e gentañ huchadenn skrijus ? Pa 'n em wel er melezour
- Gant petra e fard Laban ha Sotoni o zasmant kentañ ? Roched-noz
- Pe loen zo o chom en tour uhelañ ? Ur vran
- Peseurt istorioù a vez lennet gant Laban hag ar priñs bihan Sotoni ? Istorioù euzhviled
- Pe loen zo e kambr Laban ? Ur pesk-aour
- Penaos e vez abuzet e amzer gant ar roue ? O sellet ouzh ar skinwel
- Petra a vez fardet gant an tadig tasmant ? Krampouezh
- Gant peseurt arz e pled ar vamm dasmant ? Gant al livañ
- Piv ne gred ket mui en tasmantoù ? Ur vignonez d'ar rouanez
- Peseurt profoù Nedeleg a faot da Laban ? Ul levr pesked hag ur pesk-tasmant
- Pe re eo ar bleunioù muiañ-karet gant ar rouanez ? An tulipez

2.Labour war ar son / eilmouezhiañ ar filmoù-bevaat

Gant tudenn Labolina e c'heller boulc'hañ ar gaoz diwar-benn an eilmouezhiañ er sinema. Peseurt trouzioù a c'hell teurel c'hoar Laban ? Moullit a bep seurt skeudennoù traezoù ha goulennit merkañ ar sonioù chomet en o memor, ha klask dreveziñ anezho . (dave. Film berr 1&2) --> Biskriverez, Karr-nij, Kloc'h, Karr-tan, Morzhol-pigell, Olifant, Bran, Bag

Evit mont pelloc'h e c'hellit berr-ha-berr ober anv eus an eilmouezhiañ goude bezañ displeget teknik ar fiñvskeudenn a skeudenn da skeudenn. (p.6). Buhez a vez roet **d'ar skeudenn** dre zibunañ buan-kenañ meur a skeudenn ha **d'ar son kement-all** dre enrollañ mouezhioù. Er film berr 2, Labolina a adlavar gant ur vouezh nemetken frazennoù he mamm hag he breur Laban. E gwirionez, n'eus nemet un den o komz, met dre fent ez eus bet lakaet mouezh ar vamm dasmant war Labolina. Evit ober dezho kompren e c'hellit ober an hevelep labour dre c'houlenn digant ur bugel fiñval e vuzelloù tra ma vo ur bugel all o lavaret ur frazenn a vouezh uhel.

3.Ar c'houlzioù-amzer, ha gouel an Nedeleg ?

- Penaos e vez disheñvelaet ar c'houlzioù-amzer er filmoù berr ? Ha mareoù an devezhioù ?

--> Diouzh an eur e c'heller gwelet un heol splann, pe ur greskenn loar. Devezh hañv (dave. Film berr 2)/ Goañv : Nedeleg gant erc'h en diavaez (dave. Film berr 6)

- Peseurt gouel a vez lidet er c'hastell ? Penaos e vez lidet an Nedeleg gant ar familh tasmant ? Daoust ha kement-se ne zegas ket soñj ur gouel all ?

--> Garlantezenn ha gwispid stumm pennoù-marv dezho, garlantezenn e stumm ur chadenn, boulloù Nedeleg e stumm logod-dall ruz, n'eus nemet ar wezenn-sapr evit skeudennaouiñ Nedeleg da vat. Tostaat da Halloween : gouel ar re varv, an tasmantoù. Luch-lagad d'ar gouel-se gant an troer-pladennoù stumm ur sitrouilhenn dezhañ.

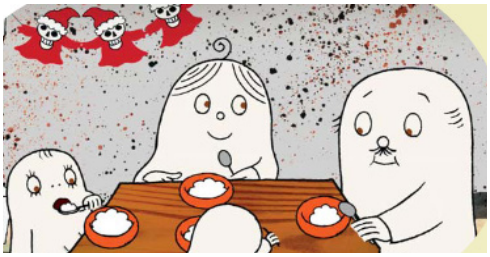

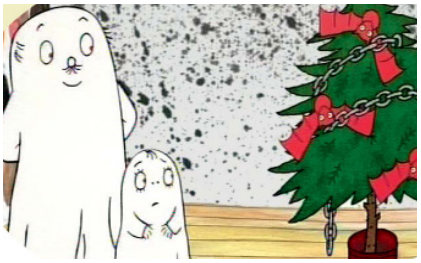

4. Gweladenn ar c'hastell

Gant pep film berr e c'heller ober anaoudegezh gant lec'hioù nevez ar c'hastell :

- An diavaez :
  - ◇ an ti-gwer roueel (e-lec'h m'emañ an tulipez),
  - ◇ al liorzh (ar rouanez o touzañ al leton, ar roue o tiskuizhañ)
  - ◇ ur wezenn (ar c'hazh bihan pintet war ur skourr)
- Diabarzh ar c'hastell :
  - ◇ An tour uhelañ, teñval, gant diri serzh
  - ◇ Ar c'hav
  - ◇ Al levraoueg
  - ◇ Ar gegin
  - ◇ Raksal ar c'hastell (dave. Film berr 5, p'emañ ar vamm dasmant o livañ)

--> Kontañ un istorig diwar ul lec'h : Ar skolidi a dres unan eus al lec'hioù, a zidroc'h stumm un tasmant hag a lak anezhañ da fiñval en endro-se (s.o. teknik ar skeudenn da skeudenn p.6)

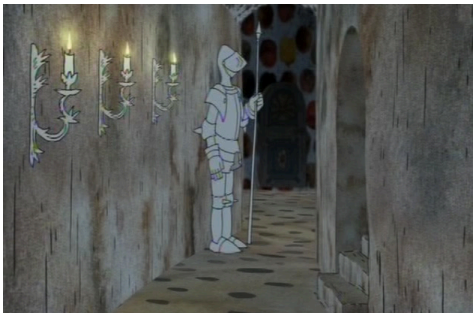

5. Ezteurel fromoù ha galloud krouiñ : Levenez VS Aon

- Petra eo un tasmant ?

--> perzhioù p.3

- Klask **an degouezhioù m'en devez aon Laban** hag ar re ma vez **laouen**. Petra a zegas aon dezhañ ?

--> Laban en deus aon rak an deñvalijenn (tra souezhus evit un tasmant), Spontet e vez gant ar soñj mont d'an tour uhelañ + mignoniezh o tegas levenez ha kalon dezhañ (dave. p.3)

- Kavout an **taolioù-gwidre evit ober aon** da mignon ar rouanez er film berr 3.

--> Roched-noz/ An troer-pladennoù gant ar sitrouilhenn.

- **Ar boudoù faltaziek** : peseurt tudennoù all n'eus ket anezho e gwirionez ?

--> Boudigoù (boudig Clochette), roñfled (Shrek), lutuned, Schtroumpfed, trolled, aerouanted etc. Empennañ, tresañ en e-unan pe holl a-gevret un euzhvil faltazius.

DAFAR OUZHPENN

• Doser pedagogel da baeañ savet gant kreizenn sevenadurel Les Grignoux, da adkavout war o lec'hienn : https://www.grignoux.be/dossiers-pedagogiques-271

• Dafar ar film (doser kelaouiñ, doser pedagogoel, fotoioiù hag all.) war lec'hienn Les films du préau : https://www.lesfilmsdupreau.com/prog.php?code=lab

Doser savet gant **Mathilde Boureau**
(hanterourez sevenadurel ha kenurzhierez Daoulagad Breizh)
Troet e brezhoneg gant **Michele BEYER**

Daoulagad Breizh
13 straed Michel Le Nobletz
29100 **DOUARNENEZ**

02 98 92 97 23
daoulagad.bzh@orange.fr
www.daoulagad-breizh.org